

Rozmowa z Andrzejem Pilotem, prezesem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Normy związane z emisją zanieczyszczeń powietrza są w aglomeracji śląskiej wciąż bardzo wysokie. Czy WFOŚiGW nadal gotów jest wspierać działania na rzecz poprawy tych wskaźników?

Jakość powietrza w województwie śląskim ciągle odbiega od poziomu odpowiadającego obowiązującym normom. Stale występują przekroczenia norm dla takich zanieczyszczeń, jak: pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5 czy benzo(a)piren. Główną przyczyną występowania tych przekroczeń jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, wynikająca zarówno z faktu spalania złej jakości paliw stałych i odpadów w paleniskach domowych, jak i z wysokiej energochłonności obiektów. Generalnie, w zakresie zużycia energii, województwo śląskie plasuje się w ścisłej krajowej czołówce przy czym zdecydowana większość tej energii powstaje niestety w wyniku spalania mułów i miału w sektorze komunalno-bytowym, natomiast udział odnawialnych źródeł energii w całości produkowanej energii jest stosunkowo niewielki. Dlatego największą pomoc finansową kierujemy na realizację zadań związanych z ochroną atmosfery. W ostatnich latach średnio około 200 mln zł rocznie, czyli połowa wszystkich środków którymi dysponuje Fundusz, jest przeznaczana na ten cel. Spośród wszystkich przedsięwzięć, które finansuje Fundusz w tym zakresie, najważniejsze miejsce zajmują działania zmierzające do zmniejszenia zużycia energii w budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej. Kierunek ten jest realizowany głównie poprzez wspieranie głębokiej termomodernizacji budynków, obejmującej termoizolację przegród budowlanych, bywa że poprzedzoną demontażem i unieszkodliwieniem azbestu, wymianę okien i drzwi, wymianę źródeł ciepła - w tym podłączenie do sieci ciepłowniczej oraz zabudowę odnawialnych źródeł energii, modernizację instalacji grzewczych, zastosowanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła. Ponadto, od 2011 r. nasz Wojewódzki Fundusz - jako pierwszy w kraju - wspiera budowę energooszczędnych domów jednorodzinnych, a od 2014 r. - budowę obiektów użyteczności publicznej o niemal zerowym zużyciu energii.

W walce o czyste powietrze nie powinniśmy jednak przybierać antywęglowych postaw, zwłaszcza u nas, na Śląsku.

To oczywiste. Dlatego ze środków unijnych wspierane będą projekty z zakresu kompleksowej modernizacji energetycznej budynków mieszkalnych, budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczych, a także z zakresu wysokosprawnej kogeneracji. Przypomnę, że Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach pełni funkcję tzw. Instytucji Wdrażającej dla

działania „Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko-dąbrowskiej” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. Jako jedyny wojewódzki fundusz w kraju podpisaliśmy taką umowę z ministerstwem gospodarki na kompleksową walkę z niską emisją. Trwają ustalenia zasad i kryteriów, ale już wiadomo, że obszar jaki program obejmuje, jest imponujący. To cały subregion centralny.

Kwestia efektywności energetycznej w obliczu wyśrubowanych norm ograniczania emisji szkodliwych substancji do atmosfery i ochrony energetyki węglowej w Polsce wydaje się, zwłaszcza teraz, w obliczu kryzysu branży górniczej, bardzo istotna.

Owszem. W ostatnich latach Wojewódzki Fundusz w Katowicach rozpatruje rocznie nawet do kilkuset wniosków obejmujących zadania z zakresu ochrony atmosfery, w tym szeroko rozumianej efektywności energetycznej. Podstawową formą dofinansowania takich działań są preferencyjnie oprocentowane, częściowo umarzalne pożyczki, dzięki czemu możliwe jest wsparcie zdecydowanie większej liczby inwestycji, niż byłoby to możliwe jedynie przy wykorzystaniu dotacji. Dzięki takiej formie dofinansowania Fundusz dysponuje w każdym roku kwotą zdecydowanie większą, niż wynoszą wpływy zewnętrzne (z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska). Jednocześnie na przedsięwzięcia wymagające szczególnego wsparcia - jak zabudowa odnawialnych źródeł energii czy termomodernizacja budynków użyteczności publicznej należących do sektora finansów publicznych lub będących zabytkami - udzielane są również dotacje. Z kolei mając na uwadze ułatwienie dostępu do środków osobom fizycznym, Wojewódzki Fundusz finansuje - funkcjonujące z niewielkimi przerwami - dwie linie kredytowe w sieci banków: na kompleksową termomodernizację budynków oraz na budowę domów energooszczędnych, przy czym od bieżącego roku będzie istniała możliwość uzyskania na te cele - oprócz kredytu - również dotacji. Działania w zakresie wspierania poprawy efektywności energetycznej budynków są szczególnie ważne, ponieważ szacuje się, że na dzień dzisiejszy budynki odpowiadają aż za 40 proc. łącznego zużycia energii, a inwestycje mające na celu oszczędzanie energii są najprostszą i najskuteczniejszą metodą na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz ograniczenie wykorzystania zasobów naturalnych. Mniejsze zużycie energii oraz zwiększone wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych mają również duże znaczenie dla zwiększenia bezpieczeństwa dostaw energii, wspierania rozwoju technicznego, a także dla tworzenia możliwości zatrudnienia i rozwoju regionu.

Rozmawiał: Kajetan Berezowski